

11 Ματίου, 1991

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ,

Εφεσείοντες,

v.

ΜΗΝΑ ΜΗΝΑ,

Εφεσίβλητου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5339).

Άσκηση του επαγγέλματος κατασκευαστή τροφίμων κατά παράβαση των άρθρων 17 και 18 του Περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, Κεφ. 261 όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 34/67, 166/87 και 30/89.

Ο Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, Άρθρο 38 με βάση το οποίο τα Κυβερνητικά Τμήματα μπορούν να εμφανίζονται και να νομιμοποιούνται ως Κατηγορούσα Αρχή. 5

Λέξεις και Φράσεις — "Τμήμα" — Ο Περί Ερμηνείας Νόμος, Κεφ. 1, άρθρο 2.

Ο Περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμος, Κεφ. 261 άρθρο 10 με βάση τον οποίο το Τμήμα μεταξύ άλλων έχει αρμοδιότητα για την παρακολούθηση συμμόρφωσης προς το Νόμο. 10

Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας με απόφαση του απέρριψε την κατηγορία για άσκηση του επαγγέλματος κατασκευαστή τροφίμων και πιο συγκεκριμένα για παράλειψη του κατηγορουμένου να εγγράψει το υποστατικό του στα μητρώα του Επιστημονικού Συμβουλίου Τροφίμων κατά παράβαση του Περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, Κεφ. 261 όπως τροποποιήθηκε, που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως "ο Νόμος" και αθώωσε τον κατηγορούμενο για τον λόγο ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες και οι Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας Λάρνακας δεν εδικαιούντο ή νομιμοποιούντο να εμφανίζονται ως Κατηγορούσα Αρχή ενώπιον του Δικαστηρίου. 15

Σε έφεση του Γενικού Εισαγγελέα εναντίον της απόφασης αυτής ητέρθησαν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου τα ακόλουθα δύο νομικά ερωτήματα: 25

1) Κατά πόσο οι Ιατρικές Υπηρεσίες και οι Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Κράτους έχουν εξουσία να προσάπτουν ποινι-

κή κατηγορία και να εκπροσωπούν τη Δημοκρατία σε υποθέσεις παράβασης του σχετικού "Νόμου" και

2) Κατά πόσο το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Δημόσιας Υγείας έχει τέτοια εξουσία ενόψει της απουσίας ρητής πρόβλεψης στο "Νόμο" ή σ' οποιοδήποτε άλλο Νόμο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες και οι Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας αποτελούν Κυβερνητικό Τμήμα σύμφωνα με το Άρθρο 2, Κεφ. 1 του Περί Ερμηνείας Νόμου σε συνδυασμό με τον Περί Προτύπολογισμού της Δημοκρατίας Νόμο του 1991, Νόμο 23/91 και σαν τέτοιο νομιμοποιείται να προσάψη κατηγορία εναντίον των παραβατών του "Νόμου". Το ότι τα Κυβερνητικά Τμήματα έχουν τέτοιο δικαίωμα είναι καθαρό από το Άρθρο 38 του Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155.

Στη συνέχεια το Ανώτατο Δικαστήριο εξέφρασε την άποψη ότι το Τμήμα έχει εξουσία να προσάψει και κατηγορίες σε παραβάσεις του "Νόμου" παρά την απουσία ρητής πρόβλεψης. Αυτή η εξουσιοδότηση εξάγεται από την διάρθρωση του Τμήματος, τους σκοπούς, τη λειτουργία και τα στοιχεία του σε αναφορά με τους σχετικούς Νόμους. Το Τμήμα που είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή του "Νόμου" ο οποίος από μόνος του δημιουργεί ποινικά αδικήματα και που έχει όλες τις εξουσίες, δεν είναι φυσικό να μην έχει και την εξουσία δίωξης των παραβατών του "Νόμου", σαν μέρος της καθιερωμένης άσκησης κρατικής λειτουργίας.

Για τους πιο πάνω λόγους η έφεση επιτυγχάνει. Η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ανατρέπεται και διατάσσεται η επανεκδίκαση της υπόθεσης από το ίδιο Δικαστήριο.

*Η έφεση επιτυγχάνει.
Διαταγή για επανεκδίκαση.*

Έφεση εναντίον αθωωτικής απόφασης.

Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 9806/89) με την οποία ο Επαρχιακός Δικαστής Ιντιάνος αθώωσε τον κατηγορούμενο από την κατηγορία ότι εξασκούσε το επάγγελμα του κατασκευαστή τροφίμων κατά παράβαση των άρθρων 17 και 18 του Περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, Κεφ. 261.

Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με τον Χρ. Θεοδούλου, για τους εφεσείοντες.

Α. Ανδρέου, για τον εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Πρ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα τη δώσει ο Δικαστής κ. Γ. Παπαδόπουλος.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Η παρούσα έφεση στρέφεται 5
 εναντίον απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνα-
 κας, με την οποία το Δικαστήριο αποφάσισε πως "ο Ια-
 τρικές Υπηρεσίες και οι Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας 10
 Λάρνακος" δεν edικαιούνται ή νομιμοποιούνται να εμφανί-
 ζονται ως Κατηγορούσα Αρχή ενώπιον του Δικαστηρίου.
 Ως εκ τούτου, απέρριψε την κατηγορία που προσήφθη από
 τους εφεσείοντες εναντίον του εφεσίβλητου, με τον ισχυρι-
 σμό πως εξασκούσε το επάγγελμα του κατασκευαστή τρο-
 φίμων κατά παράβαση σχετικών άρθρων του Περί Πωλή-
 σεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, Κεφ. 261 και των 15
 συναφών τροποποιητικών Νόμων, και πιο συγκεκριμένα,
 ότι παρέλειψε να εγγράψει το υποστατικό του στα μπρσά
 του Επιστημονικού Συμβουλίου Τροφίμων.

Ο ευπαίδευτος Γενικός Εισαγγελέας εισηγήθηκε πως 20
 οι εφεσείοντες δεν είναι ανύπαρκτη Αρχή αλλά αποτελεί
 ένα Κυβερνητικό Τμήμα το οποίο έχει καθήριο και εξουσία
 να προσάψει κατηγορίες εναντίον αδικοπραγούντων.
 Κατά την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα, οι εφεσειο-
 ντες edικαιούνται και ενομιμοποιούνται να εμφανίζονται 25
 ως Κατηγορούσα Αρχή.

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσίβλητου εισηγήθη-
 κε πως δε μπορεί να νομιμοποιηθούν οι εφεσείοντες ως
 Κατηγορούσα Αρχή γιατί ο Περί Πωλήσεως Τροφίμων
 και Φαρμάκων Νόμος, Κεφ. 261, όπως τροποποιήθηκε 30
 από τους Νόμους 34/67, 165/87 και 30/89, που στη συνέ-
 χεια θα αναφέρεται ως "ο Νόμος", δεν τους παρέχει τέτοια
 εξουσία, σε αντίθεση με άλλους Νόμους με τους οποίους
 εργασιδρύνονται ειδικά συμβούλια ή άλλα αρμόδια σώματα
 επιφορτισμένα με την καταχώριση ποινικών υποθέσεων
 για παράβαση ορισμένων Νόμων. Είναι η εισήγηση του κ. 35

5 Ανδρέου πως ενδεχομένως θα νομιμοποιείτο όπως προσάψει τις σχετικές κατηγορίες το Συμβούλιο Τροφίμων, που έχει εγκαθιδρυθεί με βάση τον Τροποποιητικό Νόμο 34/67, αλλά οπωσδήποτε όχι "οι Ιατρικές Υπηρεσίες και οι Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας Λάρνακος".

10 Η υπόθεση αυτή άπτεται ενός σοβαρού νομικού θέματος, κατά πόσο οι Ιατρικές Υπηρεσίες και οι Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Κράτους μπορούν να προσάψουν ποινικές κατηγορίες και να εκπροσωπούν τη Δημοκρατία σε υποθέσεις παραβάσεως του σχετικού Νόμου.

15 Κυβερνητικά Τμήματα αναμφίβολα μπορούν να εμφανίζονται και να νομιμοποιούνται ως Κατηγορούσα Αρχή. Τούτο είναι καθαρό από το άρθρο 38 του Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, το οποίο αναφέρει σε μετάφραση:

20 "Έκαστον κατηγορητήριο είναι εν τω καθωρισμένω τύπω υπογράφεται υπό ή εκ μέρους του απαγγέλλοντος τούτο προσώπου και οσάκις το κατηγορητήριο απαγγέλλεται υπό Κυβερνητικού Τμήματος το τοιούτο κατηγορητήριο υπογράφεται υπό αντιπροσώπου του Τμήματος"

Κατά τον Περί Ερμηνείας Νόμο Κεφ. 1, άρθρο 2, "Department" σημαίνει (σε μετάφραση):

25 "'Τμήμα" σημαίνει Κυβερνητικό Τμήμα το οποίο ασκεί δημόσιο καθήκον κατόπιν εξουσιοδότησης και εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου."

30 Εξετάζοντας κατά πόσο οι εφεσεύοντες αποτελούν Κυβερνητικό Τμήμα, όπως προσδιορίζεται από τον Περί Ερμηνείας Νόμο, Κεφ. 1 (ανωτέρω) και σε συνδυασμό με τον Περί Προϋπολογισμού της Δημοκρατίας Νόμο του 1991, Νόμο 231/90, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες και οι Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας αποτελούν Κυβερνητικό Τμήμα.

Κατά την απόφαση μας, οι εφεσείοντες είναι υπαρκτό Κυβερνητικό Τμήμα και σαν τέτοιο νομιμοποιείται στο να προσάψει κατηγορία εναντίον αδικολογούντων.

Το δεύτερο σκέλος του νομικού ερωτήματος που εγείρεται είναι κατά πόσο, το Τμήμα αυτό έχει εξουσία να προσάψει και κατηγορίες που αναφέρονται σε παραβάσεις του Περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, όπως η κατηγορία που έχει προσαφθεί στην υπό εξέταση έφεση. Είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει ρητή πρόβλεψη στο Νόμο αυτό ή σε οποιοδήποτε άλλο Νόμο. Η εξουσιοδότηση όμως αυτή πρέπει να εξαχθεί από την όλη διάρθρωση του Τμήματος, των σκοπών, της λειτουργίας του και των στοιχείων του, σε αναφορά με τους σχετικούς Νόμους. Ενδεικτικά μπορεί να γίνει αναφορά και στο άρθρο 10 του Νόμου αυτού, κάτω από το οποίο το Τμήμα αυτό είναι το αρμόδιο για τη λήψη δειγμάτων και παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς το Νόμο. Η φύση του Νόμου αυτού το θέτει στον τομέα της δημόσιας υγείας για τον οποίο υπεύθυνο είναι το Τμήμα αυτό. Θα ήταν δε παρατραβηγμένο να κριθεί ότι ένα Τμήμα, που είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή και συμμόρφωση προς τις διατάξεις του Νόμου, ο οποίος από μόνος του δημιουργεί και ποινικά αδικήματα για παραβάσεις και μη συμμορφώσεις προς τις διατάξεις του, να έχει όλες τις εξουσίες και να μην έχει εξουσία να διώκει σαν μέρος της καθιερωμένης άσκησης κρατικής λειτουργίας.

Για τους πιο πάνω λόγους, η έφεση επιτυγχάνει. Η απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακος ανατρέπεται και η υπόθεση αποστέλλεται πίσω στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακος για εκδίκαση.

*Έφεση επιτυγχάνει.
Διαταγή για επανεκδίκαση.*